

8. Toccata, fuga en hymne over 'Ave maris stella' opus 28 (1933)

F. Peeters (1903-1986)

De Belgische organist en componist Flor Peeters studeerde o.a. bij Marcel Dupré. In 1923 werd hij organist van de kathedraal te Mechelen. Hij was orgeldocent aan de conservatoria in Gent, Tilburg en Antwerpen. Hij componeerde talrijke werken voor orgel. In deze compositie staat de gregoriaanse Maria-hymne 'Ave maris stella' aan de basis van een imposant driedelig muzikaal bouwwerk waarin de grote klankenrijkdom van het orgel door de componist optimaal benut is.

Pierre Ramakers

studeerde aan de Gemeentelijke Muziekacademie te Eisdon (Maasmechelen) en behaalde daar het eindexamen voor slagwerk, kamermuziek en orgel (1968): prijs Uitmuntendheid met Regeringsmedaille. Zijn docent was R. Peeters.

Aan het Koninklijk Muziekconservatorium te Brussel behaalde hij de eerste prijs slagwerk, praktische harmonieleer en orgel. Hij was laureaat orgel bij professor Leopold Sluys. Daarnaast was hij leerling bij Piet van den Broek aan de Koninklijke Beiaardschool Jef Denijn te Mechelen en behaalde het eindexamen bij Jo Haazen voor beiaardspel, compositie, geschiedenis van de beiaard, versteken en beiaardbouw.

Sinds 1 oktober 1970 is Pierre Ramakers titularis-organist aan de basiliek van Onze Lieve Vrouw te Scherpenheuvel. Daarnaast is hij orgeldocent aan de gemeentelijke Muziekacademie te Maasmechelen.

Hij geeft veelvuldig orgelconcerten, zowel als solist als in samenwerking met koren, strijk- en blaasinstrumenten. Hij gaf o.a. concerten in Nederland, Duitsland, het voormalige Tsjecho-Slowakije en Italië (Rome). Ook als concerterend beiaardier treedt hij regelmatig op.

Op 28 maart 2001 kreeg Pierre Ramakers de onderscheiding van cultuur-ambassadeur van de gemeente Scherpenheuvel-Zichem als teken van waardering voor zijn talentvolle muzikale uitstraling over de grenzen heen.

De concerten worden financieel mogelijk gemaakt door de Ankie Hak Stichting en door:

Dhr. S. Aarns - Dhr. T. van den Aker - Blanca Beheer B.V. - Lian Bolwerk Gemonde - Brabants Centrum - Mevr. M. Castricum - Huub v. Doorn Masterpiece Financials, Den Bosch - Gemeente Boxtel - Dhr. C. Doevendans - Tommy van Doorn - Dhr. en Mevr. E. van Gelder - Mevr. L. Ietswaart - Pels & Van Leeuwen Kerkorgelbouw B.V., Den Bosch - Protestantse Gemeente Boxtel - Drukkerij Tielen B.V., Boxtel - Verrijzenisparochie Boxtel - en alle donateurs

STICHTING KERKCONCERTEN BOXTEL

Orgelconcert

door

Pierre Ramakers

zondag 12 oktober 2014

aanvang 20.15 uur

basiliek St.-Petrus Boxtel

Programma

1. Praeludium und Fuge in D-dur BuxWV 139

D. Buxtehude (1637-1707)

Dietrich Buxtehude werd in 1668 benoemd tot organist van de Marienkirche in Lübeck als opvolger van Franz Tunder. De orgelkunst van Buxtehude vormt een belangrijke mijlpaal in de ontwikkeling van de orgelcompositie-technieken, zoals die zich vanuit onze eigen Jan Pieterszoon Sweelinck (1562-1621), via diens Noordduitse leerlingen tot een geheel eigen identiteit en klankidroom ontwikkeld hebben. Zijn werken worden gekenmerkt door een volmaakte beheersing van het contrapunt, een enorme inventiviteit aan nieuwe muzikale ideeën en een grenzeloze fantasie (*stylus phantasticus*), vaak grillig van karakter en in staat alle mogelijke affekten (stemmingen) weer te geven. Dit alles gecombineerd met een sterk virtuoos element, waarbij de techniek van het orgelspel steeds verder wordt ontwikkeld en met name het pedaal geheel nieuwe impulsen krijgt. Het nu te spelen Praeludium und Fuge is een saillant voorbeeld van deze nieuwe stijl.

2. Trio in d-moll BWV 583

J.S. Bach (1685-1750)

Een sierlijke gracieuze melodie, met veel versieringen, staat aan de basis van een diepzinnig trio in een ingetogen adagio-sfeer.

3. Final uit Symphonie no.1 en re mineur opus 42

A. Guilmant (1837-1911)

Félix Alexandre Guilmant werd geboren te Bologne sur Mer. Hij studeerde o.a. bij Lemmens. In 1871 werd hij organist van La Trinité te Parijs. Guilmant componeerde voor orgel acht Sonates in Frans-symfonische stijl, met als uitgangspunt het orgeltype van Cavaillé-Coll. Zijn stijl is typisch Frans: correct van vorm, charmant van melodie, maar ook wel eens wat oppervlakkig. De populaire Final uit de eerste symphonie is een aansprekend, virtuoos werk.

4. Koraalbewerking

'Schmücke dich, o liebe Seele' BWV 654

J.S. Bach

Deze koraalmelodie werd gezongen als voorbereiding op het heilig avondmaal. Het thema van de menselijke ziel, die zich moet sieren en optooien (*schmücken*), zodat God in hem kan komen wonen, inspireerde Bach tot een van zijn meest subjectieve en mystiek-gevoelige bewerkingen. Niet alleen is de koraalmelodie, die uitkomend in de bovenstem ligt, uitermate delicaat geornamenteerd, maar ook zit het verfijnde

lijnenspel van de drie tegenstemmen vol poëtische versieringskunst, subtiele melodische wendingen en weke harmonieën, die als het ware het diepst kwetsbare blootleggen van de menselijke ziel, die zich klaar maakt om God te ontvangen. Wondermooi is het sierlijke beginmotief in de tegenstemmen, dat in parallelle sexten bijna strelend wordt geëxposeerd en het gehele stuk door voortdurend terugkeert als een kostbaar kleinood, dat niet genoeg “geschmückt” kan worden.

5. Concerto in a-moll BWV 593

J.S. Bach

- ohne Tempo-Angabe

- adagio

- allegro

In de periode dat hij als hoforganist werkzaam was te Weimar (1708-1717) bewerkte Bach verschillende concerti grossi van Antonio Vivaldi voor orgel. De tegenstelling tussen tutti (het hele orkest) en soli kan op het orgel goed verwezenlijkt worden door het gebruik van meerdere klavieren. Door de eenvoud in melodische en harmonische structuur spreekt deze prachtige muziek voor zichzelf.

6. Prélude en sol mineur

G. Pierné (1863-1937)

Gabriel Pierné was de opvolger van César Franck als organist van de St. Clotilde in Parijs. Zijn meest bekende werk voor orgel is de 'Trois Pièces', dat begint met de nu te spelen Prélude: bevallige, gracieuze muziek met een gevoelig, romantisch tintje.

7. Litanies

J. Alain (1911-1940)

De in de oorlog gesneuvelde Franse componist en organist Jehan Alain (broer van de bekende organiste Marie-Claire Alain) studeerde o.a. bij Dukas en Dupré. In 1942 verscheen van hem een l'Oeuvre d'Orgue in drie delen. De titels van de diverse stukken uit deze bundels wijzen in de richting van een fantasie, die levendig maar ook indringend kon zijn, transparant in schrijfwijze, vindingrijk en tevens bezonken en meditatief. Litanies is één spontane improvisatie, een litanie van smeekbeden en aanroepingen tot God, die eindeloos schijnt door te gaan. Het werk werd gecomponeerd vlak na de dodelijke val in de Alpen van Alains zusje Marie-Odile. Dit verklaart misschien het bovenschrift bij deze compositie: 'Quand l'âme chrétienne ne trouve plus de mots nouveaux pour implorer la miséricorde de Dieu, elle répète sans cesse la même invocation avec une foi véhémente. La raison atteint sa limite. Seule la foi poursuit son ascension'.

